

RYT XIII
UDZIAŁ RYCERZY
W
POGRZEBIE

Niniejszy Ryt określa zasady postępowania Braci Zakonu Rycerzy Świętego Jana Pawła Wielkiego w czasie uroczystości pogrzebowej zmarłego Brata, należącego do Zakonu lub innej ważnej dla Zakonu osoby, nie będącej członkiem Zakonu.

Udział Rycerzy Świętego Jana Pawła Wielkiego w uroczystości pogrzebowej zmarłego Brata jest honorowym obowiązkiem każdego Rycerza.

Udział Rycerzy w liturgii możliwy jest tylko po wcześniejszym uzgodnieniu z rodziną, właściwym ordynariuszem lub proboszczem miejsca. W przypadku większej liczby Braci część wyznacza się do asysty, a pozostali Bracia uczestniczą w Liturgii wg Rytu I. Podczas uroczystości pogrzebowej wszyscy Rycerze występują w strojach ceremonialnych.

Na wyraźne postanowienie testamentowe zmarłego Rycerza, można ubrać go w mantullę, ale naszą sugestią jest, aby do trumny włożyć tylko różaniec zakonny i ewentualnie znaczek. Natomiast mantulla i pektorał niech służy następcom. Mantullę na życzenie zmarłego Rycerza lub jego rodziny można przekazać dla męskiego następcy.

I. CZUWANIE MODLITEWNE W KAPLICY (DOMU)

Jeżeli rodzina zmarłego Zaczynego Brata wyrazi zgodę, to Bracia z macierzystej Chorągwi zmarłego z Kapłanem oraz pozostali Rycerze, którzy mogą przybyć, gromadzą się w kaplicy domu pogrzebowego na czuwaniu modlitewnym.

Kapłan czyni znak krzyża i zwraca się do obecnych ze słowami pociechy płynącej z wiary posługując się tekstami Pisma św.

K. W imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego.

W. Amen.

K. Ojciec miłosierdzia i Bóg wszelkiej pociechy niech będzie z wami wszystkimi.

W. I z duchem twoim.

Albo:

K. Nasz Pan, Jezus Chrystus i Bóg, nasz Ojciec, który nas umiłował i udzielił nam wiecznej pociechy i mocnej nadziei, niech pocieszy wasze serca i pozostanie z wami.

W. I z duchem twoim.

Albo:

K. Miłość Boga Ojca, który wskrzesił z martwych Jezusa i przywróci do życia nasze śmiertelne ciała mocą swojego Ducha, niech was napelni pokojem i pozostanie z wami.

W. I z duchem twoim.

Albo:

K. Bóg Ojciec, który zrodził nas do żywej nadziei przez zmartwychwstanie Jezusa Chrystusa, niech będzie z wami.

W. I z duchem twoim.

WYRAZY WSPÓŁCZUCIA

Zgromadziliśmy się, aby pożegnać naszego Zaczynego Brata **N.** Jego śmierć napełniła bólem jego rodzinę i wielu z nas. Wszyscy bierzemy udział w ich cierpieniu i wyrażamy im nasze współczucie. Chcemy być z nimi w ciężkiej dla nich chwili. Wierzymy, że śmierć jest początkiem lepszego życia, a nasza rozłąka ze zmarłymi jest przejściowa. Ufamy, że spotkamy się znowu z Zaczynym Bratem **N.** w domu naszego Ojca.

Kapłan kropi ciało wodą święconą.

PSALM RESPONORYJNY

Refren: Bóg miłosierny daje odkupienie.

Jeśli zachowasz pamięć o grzechach, Panie, *

Panie, któż się ostoi?

Ale Ty udzielasz przebaczenia, *

aby Ci ze czcią służyło.

Refren: Bóg miłosierny daje odkupienie.

Pokładam nadzieję w Panu, +
dusza moja pokłada nadzieję w Jego słowie, *
dusza moja oczekuje Pana.
Bardziej niż strażnicy poranka *
niech Izrael wygląda Pana.

Refren: Bóg miłosierny daje odkupienie.

U Pana jest bowiem łaska, *
u Niego obfite odkupienie.
On odkupi Izraela
ze wszystkich jego grzechów.

Refren: Bóg miłosierny daje odkupienie.

Chwała Ojcu i Synowi, *
i Duchowi Świętemu.
Jak była na początku, teraz i zawsze, *
i na wieki wieków. Amen.

Refren: Bóg miłosierny daje odkupienie.

MODLITWA ZA ZMARŁEGO

K. Módlmy się. Tobie, Boże, pokornie polecamy naszego Zacnego Brata N., którego darzyłeś wielką miłością w całym życiu doczesnym, i prosimy, abysь teraz uwolnił go od zła wszelkiego i dał mu wieczny pokój. Dla naszego Zacnego Brata N. przeminęło już życie ziemskie, błagamy Cię zatem, miłosierny Boże, abysь wprowadził go do Twojego królestwa, gdzie nie będzie już smutku ani narzekania, ani bólu, lecz pokój i radość z Twoim Synem i Duchem Świętym, na wieki wieków.

W. Amen.

MODLITWA ZA POGRAŻONYCH W ŻAŁOBIE

K. Módlmy się. Miłosierny Ojcze i Boże wszelkiej pociechy, Ty nas ogarniasz wieczną miłością i ciemności śmierci przemieniasz w jutrzenkę życia, wejrzyj na Twoich wiernych pograżonych w żałobie. Twój Syn, a nasz Pan zwyciężył naszą śmierć i zmartwychwstając przywrócił nam życie, prosimy Cię, daj nam tak dążyć do Niego, abyśmy po doczesnym życiu policzyli się kiedyś z naszymi braćmi tam, gdzie otrzesz wszelkie łzy z naszych oczu. Przez Chrystusa, Pana naszego.

W. Amen.

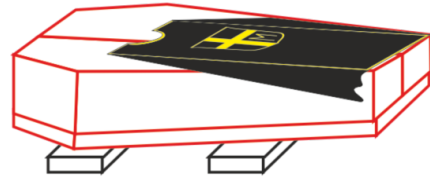
RÓŻANIEC

II. PRZED ROZPOCZĘCIEM UROCZYSTOŚCI

Udział Rycerzy w liturgii możliwy jest tylko po wcześniejszym uzgodnieniu z rodziną, właściwym ordynariuszem lub proboszczem miejsca. W przypadku większej liczby Braci część wyznacza się do asysty, a pozostali Bracia uczestniczą w Liturgii wg Rytu I. Podczas uroczystości pogrzebowej wszyscy Rycerze występują w strojach ceremonialnych.

Bracia Rycerze przybywają na miejsce uroczystości pogrzebowej (kaplica, kościół) najpóźniej na 25 minut przed jej rozpoczęciem. Przed uroczystością pogrzebową Ceremoniarz ZRSJPW lub wyznaczony Brat, zapoznaje najbliższą Rodzinę Zmarłego z jej przebiegiem. Wola Rodziny jest nadrzędna w stosunku do Ceremoniału.

Na trumnie wcześniej umieszcza się mantullę i insygnia rycerskie, a nakrycie głowy zwrócone przodem w stronę nóg, na wysokości piersi zmarłego Brata. Przed trumną układa się poduszkę z przypiętymi odznaczeniami i medalami (jeżeli takie posiadał).

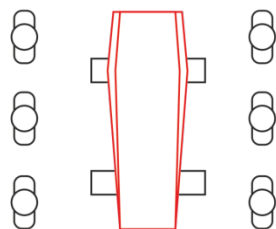

15 minut przed ceremonią pogrzebu Bracia ustawiają się w kościele (kaplicy lub przed kaplicą) w wyznaczonym miejscu i uczestniczą w liturgii wg Rytu I. Oficjalne pożegnanie Rycerza przez przedstawiciela Władz Zakonu powinno nastąpić w czasie Liturgii (po komunii św.), a ewentualne osobiste od Braci z Chorągwi na cmentarzu.

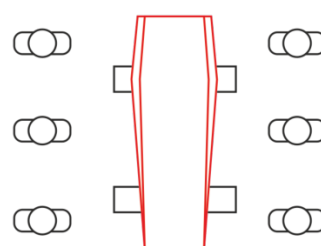
III. ASYSTA HONOROWA PRZY TRUMNIE

Przed ceremonią pogrzebową wystawia się przy trumnie wartę honorową złożoną z dwóch, czterech lub sześciu Braci. Należy zadbać o wcześniejsze przygotowanie kilku zmian (I, II ewentualnie III).

1. Wyznaczeni do asysty Bracia udają się w kierunku katafalku w szyku dwójkowym (2, 4, 6) i zajmują miejsca po obu stronach w odległości kroku od trumny:
  - a. asysta dwóch Rycerzy: obaj stają na wysokości środkowej części trumny.
  - b. asysta czterech Rycerzy: dwóch staje u wezglowia, dwóch na wysokości stóp.
  - c. asysta sześciu Rycerzy – dwóch staje u wezglowia, dwóch w środkowej części i dwóch na wysokości stóp.
2. Po dojściu do katafalku asysta zatrzymuje się, następnie Bracia zwracają się twarzą w kierunku trumny i skłonem głowy rozpoczynają asystę (rys. 2).
3. Jeżeli asysta honorowa pełniona jest także przez innych uczestników uroczystości (np. organizacje społeczne, bractwa, służby mundurowe) wówczas należy ustalić z odpowiednimi przedstawicielami tych podmiotów, kolejność zmian i czas trwania asysty.
4. Gdy asysta nie jest przewidziana w czasie liturgii (lub gdy inne organizacje lub formacje biorą udział w asyście), to przed rozpoczęciem liturgii lub w ustalonym czasie, członkowie asysty skłaniają głowę, wykonują zwrot i udają się na wyznaczone miejsce aby uczestniczyć w liturgii (wg Rytu I).
5. Jeżeli asysta jest kontynuowana w czasie liturgii, to po przybyciu procesji wejścia z Celebranssem do prezbiterium, Bracia biorący udział w asyście honorowej zwracają się w kierunku ołtarza (rys. 3).
6. Zmiany asysty przed ceremonią pogrzebową dokonuje się w ustalonych odstępach czasu, tak aby nie zakłócały przebiegu liturgii.
7. Zmiany asysty w czasie liturgii należy wykonywać w określonym czasie np.: po Ewangelii, homilii, w czasie Komunii Świętej.
8. Po zakończeniu liturgii pogrzebowej członkowie asysty skłaniają głowę, wykonują zwrot (w lewo, w prawo) i udają się na wyznaczone miejsce.

Rys. 2

Rys. 3

IV. LITURGIA POGRZEBOWA

STACJA DRUGA: W KOŚCIELE (PO ZAKOŃCZENIU MSZY ŚWIĘTEJ)

WEZWANIE DO MODLITWY

K: ....

Cicha modlitwa.

ANIELSKI ORSZAK

Przybądźcie z nieba na głos naszych modlitw, mieszkańcy chwały wszyscy święci Boży;

Z obłoków jasnych zejździe aniołowie, Z rzeszą zbawionych spieszcie na spotkanie.

Ref.

Anielski orszak niech twą duszę przyjmie, Uniesie z ziemi ku wyżynom nieba, A pieśń zbawionych niech ją zaprowadzi, Aż przed oblicze Boga Najwyższego.

Niech cię przygarnie Chrystus uwielbiony, On wezwał cię do królestwa światła.

Niech na spotkanie w progach Ojca domu Po ciebie wyjdzie litościwa Matka.

Ref.

Anielski orszak...

Promienny Chryste, Boski Zbawicielu, jedyne światło, które nie zna zmierzchu, bądź dla tej duszy wiecznym odpocznieniem, pozwól oglądać chwały Twej majestat.

POKROPIENIE

K: Wszchemogący Bóg odrodził cię z wody i Ducha Świętego na życie wieczne, niech zatem dopełni dzieła, które rozpoczął na chrzcie świętym.

Stojąc w miejscu trzykrotnie kropi trumnę wodą święconą. Jeżeli to możliwe kapłan nakłada kadzidło do kadzielnicy, po czym mówi:

K: Twoje ciało było świątynią Ducha Świętego, niech Bóg przyjmie cię do swojej chwały.

Stojąc w miejscu trzykrotnie okadza trumnę.

MODLITWA CELEBRANSA

Kapłan odmawia modlitwę:

W: Amen.

V. WYPROWADZENIE I POGRZEB

Przed wyprowadzeniem zwłok wyznaczeni Bracia podchodzą do katafalku, zdejmują insygnia rycerskie oraz mantullę z trumny - składają i przekazują Rycerzom z Chorągwi zmarłego. Jeżeli postanowiono inaczej, to mantullę zabiera się na cmentarz w celu przekazania rodzinie. Jeden z wyznaczonych lub kilku Braci (w zależności od liczby odznaczeń) zabiera poduszkę(i) z odznaczeniami i medalami, ustawia się podczas formowania konduktu przed trumną, bezpośrednio przed księdzem.

Kondukt pogrzebowy ustawia się w następującej kolejności:

- symbole religijne tj. krzyż i chorągwie kościelne,
- poczty sztandarowe innych organizacji (jeżeli występują),
- **delegacja Zakonu z wieńcem,**
- pozostałe delegacje z wieńcami,
- **Brat(cia) niosący poduszkę z odznaczeniami i medalami,**
- ksiądz,
- **truma z asystą honorową Braci po obu stronach lub Bracia niosący trumnę,**
- najbliższa rodzina oraz inne osoby uczestniczące w uroczystości pogrzebowej.

Bracia z asysty (niosący trumnę), ustawiają ją na przygotowanym pojeździe lub przenoszą do miejsca pochówku.

STACJA TRZECIA: PRZY GROBIE

POŚWIECENIE GROBU

Jeżeli cmentarz lub grób nie jest poświęcony, kapłan mówi:

K: Prośmy Boga, aby pobłogosławił grób naszego brata.

Modlitwa

W: Amen.

Kapłan kropi grób wodą święconą.

Kapłan wzywa zgromadzonych do cichej modlitwy, mówiąc:

K: Wypełniając chrześcijański obowiązek pogrzebania ciała ludzkiego, z wiarą błagajmy Boga, dla którego wszystko żyje, aby ciało naszego brata wskrzesił w chwale i powołał go do społeczności Świętych. Prośmy o to w cichej modlitwie.

Wszyscy modlą się w ciszy przez dłuższą chwilę.

MODLITWA POWSZECHNA

Kapłan odmawia z wiernymi modlitwę powszechną. Wezwania modlitwy może śpiewać diakon lub kantor.

W: Wysłuchaj nas Panie

...

K: Zjednoczeni z wszystkimi wiernymi, którzy nas poprzedzili do wiecznej ojczyzny, módlmy się, jak nas nauczył nasz Zbawiciel.

Wszyscy odmawiają wspólnie Modlitwę Pańską:

W: Ojcie nasz...

MODLITWA KOŃCOWA

K: ...

W: Amen.

BŁOGOSŁAWIENSTWO

K: Niech was błogosławi Bóg, Ojciec wszelkiej pociechy, który stworzył człowieka i dał wierzącym nadzieję zmartwychwstania.

W. Amen.

Po odprawieniu przez kapłana egzekwii pogrzebowych, jeżeli jest przewidziane wystąpienie przedstawiciela Zakonu w programie ceremonii, wyznaczony wcześniej Rycerz, żegna Zmarłego w imieniu Zakonu.

Jeżeli życzeniem zmarłego Brata lub Jego rodziny jest, aby mantulla pozostała w rodzinie dla męskiego następcy, to przedstawiciel Zakonu, w trakcie pożegnania przekazuje uroczyście złożoną mantullę. W innym przypadku mantulla pozostaje w zasobach macierzystej Chorągwi.

Jeżeli zmarły Brat był Rycerzem stopnia Patriotycznego, to przedstawiciel Zakonu przekazuje osobisty ryngraf (bez pektorału) rodzinie. Jeśli wołą rodziny jest pozostawienie w Zakonie ryngrafu, wówczas przejmuje go Wielki Rycerz Chorągwi, której zmarły Brat był członkiem.

Po pożegnaniu można wykonać trzykrotne zawołanie rycerskie. Podczas opuszczania trumny do grobu chorąży salutuje sztandarem.

Po zakończonej ceremonii pogrzebowej Bracia mogą indywidualnie złożyć kondolencje najbliższej rodzinie Zmarłego.